

Motion till riksdagen 2013/14: MJ247

av Karin Granbom Ellison m.fl. (FP)

Skärpt regelverk gällande ormar och andra giftiga djur

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av nationella regler för hållande av ormar och andra giftiga djur.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillståndsplikt för att hålla giftiga ormar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av licens för att hålla giftiga ormar.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en nationell lista över synnerligen giftiga och farliga djur för att kunna förbjuda att de handhas av privatpersoner.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sjukvården, polisen och räddningstjänsten ska ha tillgång till information om var giftiga djur hålls.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av skärpta regler och statistik för import av ormar och andra giftiga djur.

Motivering

I augusti i år blev en man biten av en ovanlig kobra i sin lägenhet i Göteborg. Han lyckades larma sjukvården och lägga tillbaka ormen i dess förvaring innan han blev medvetslös. Ett bett från en synnerligen giftig orm kan betyda att den bitne omkommer om serum inte kan ges inom några timmar. Mannen fördes omedelbart till sjukhus för serum och vård.

Fel! Okänt namn på

I hemmet fanns förutom svartkobran ett 40-tal ormar. Eftersom det inte krävs tillstånd för hållande av orm i Göteborg fanns det inte tidigare kännedom om dessa, vissa dödliga, ormar. Efter olyckan gjordes inspektion av länsstyrelsen. Inspektionen handlade om ormarnas förhållanden utifrån djurskydd, såsom renhållning och placering av terrarier. Mannen får fortsatt hålla ormarna i det flerbostadshus han bor i.

Idag gäller olika regler för att få hålla ormar beroende av var man bor. I vissa kommuner är det omfattande krav och tillståndsplikt med uppföljande inspektioner. Kostnaderna för utfärdande av tillstånd kan variera från små belopp till flera tusen kronor. I andra kommuner finns inga krav alls. Giftiga ormar kan således vara tillåtna såväl i flerfamiljshus som i egna hus. Den enda reglering som då finns är om fastighetsägaren skrivit in detta i kontraktet.

Idag finns det troligen runt ett 120-tal giftiga ormar i Sverige. I de kommuner där det inte krävs tillstånd är det således godkänt att hålla giftiga ormar utan att dessa registreras. I kommuner där det krävs tillståndsgivning finns troligen ett mörkertal beträffande giftiga ormar.

Vi menar att denna ordning är otillfredsställande. Reglerna för hållande av ormar och andra giftiga djur bör vara nationella och därmed lika över hela landet. Oavsett var ormarna och djuren finns bör ägaren vara tvungen att söka tillstånd och uppnå kriterier för förvaring och skötsel. Reglerna måste utformas på ett sådant sätt att samhället får bättre kontroll över vilka giftiga ormar som hålls, vem som handhar dem och var ormarna befinner sig. Detta skulle vara till fördel både för den som vill hålla ormar och boende kring den som har orm.

Blir någon biten av en giftig orm krävs serum. För att kunna ge rätt serum och rädda personen kan det vara helt nödvändigt att veta av vilken art ormen är. Personen som blivit biten har kanske inte förmåga att tala om vilken orm han eller hon bitits av, antingen på grund av medvetlöshet eller för att det inte är hans eller hennes orm. Serum mot bett från giftiga ormar som inte naturligt finns i Sverige finns enbart på apoteket Scheele i Stockholm och måste på några timmar transporteras till den som bitits. Genom bättre kontroll över vilka arter som finns var i landet kan hanteringen av serum förenklas.

Olika ormar kräver olika mycket kunskap av sin ägare. För den som håller eller importerar giftiga ormar bör det krävas någon form av licens som visar att personen förvärvat vissa kunskaper om exempelvis risker, utrustning och hur man hanterar en eventuell olycka. Enbart myndiga personer bör kunna få denna licens. Att överlåta ett giftigt djur till en person utan licens bör vara straffbart. Licensen ska kunna dras tillbaka om personen inte visar sig lämplig att sköta djuren. Vissa ormar såsom kobror, mambor och vissa skallerormar är så synnerligen giftiga att det bör övervägas att fastställa en lista över synnerligen giftiga djur som inte ska kunna hållas av privatpersoner.

Det är viktigt att få kontroll över var farliga ormar finns. Inspektioner måste kunna göras och man måste kunna utröna var en orm kommer ifrån om den rymt. Vissa ormar bör inte alls finnas i tätbebyggt område, vissa bör inte

Fel! Okänt namn på

finnas i flerfamiljshus. Sjukvård, polis och räddningstjänst måste ha information om det kan finnas giftiga ormar i ett hem.

För att få kontroll över vilka giftiga djur som finns i landet behövs utöver tillståndsplikt när djuret väl finns i Sverige också en skärpning av regler och statistik kring importen. När det gäller import kan vem som helst i dag vid samma tillfälle ta in upp till fem ormar som sällskapsdjur utan tillstånd. Detta oavsett om djuret är giftigt eller ej. Den som önskar importera fler än fem reptiler samtidigt ansöker om att bli importör hos Jordbruksverket. Detta tillstånd kostar 500 kr och gäller i två år. För att få tillståndet ställs inga krav på att djuren ska vara ofarliga eller särskilda kunskaper hos importören. Det verkar inte finnas någon statistik över hur många giftiga ormar som totalt införs i Sverige.

Giftiga djur är inte den enskildes sak. De kan orsaka rädsla och kraftig skada. Samhället kan behöva vidta omfattande åtgärder vid ett bitt. Vi menar därför att regeringen ges till känna det som anförs i motionen och att regelverket kring hållande och import av giftormar och andra giftiga djur skärps.

Stockholm den 26 september 2013

Karin Granbom Ellison (FP)

Jan Ertsborn (FP)

Anita Brodén (FP)